

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.
Bérmintellen leveleket csak ismert
kező fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetési díjazás szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
után, szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:
Egy évre 12 frt.
Fél évre 6 frt.
Negyed évre 3 frt.
Egy hónap 1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egy évre 14 frt — kr.
Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónap 1 frt 20 kr.
Hirdetések helyben ártandók.

Uj pálya.

Arad, augusztus 4.

A jövő hó elsejével fog a fővárosban megnyitni a vasúti tiszt-képző tanfolyam.

Nem közönséges hír ez viszonyaink között, mikor a magyar közszellembe, akárhogy peroráljunk is, nem tud hódítólag behatolni az ipar-, kereskedés és szakkör iránti szeretet.

Hiába! Aristocratus nép vagyunk. Jól látjuk, a mi a realis: tudjuk is a bibéjét a bajnak: de vérzik szívünk, ha kényszerítő körülmények között (ez csak szegénység, vagy gyermekeink szellemi fogyatékossága lehet) az ipar, avagy a kereskedelem nem zárult mezejére küldjük gyermekeinket, hogy ott szerezenek maguknak megélhetési tét.

A mily sokszor, a mily nagy lelkesedéssel, s a mily meggyőző argumentumokkal beszélünk alkalomadtán arról, hogy a szellemi proletariatus egyébként, mint a szakkör nagyobb felkészítésével, meg nem szüntethető: ép annyira szárnyalt szegte kedvünknek azok pertractálása, ama eredmények után, melyeket mi, és velünk a hazai journalistica. elért.

Kényszerítő viszonyok hatása alatt, a megadás illik. Világnezetet, vagy fejezzük ki magunkat még érthetőbben, nemzeti sajátos predicationt és írás nem győgyított soha. A következmények kielégítően logikája kell hogy figyelmeztessen, és pedig nem siet, de lánccséméről-lánccsémre jön, így sok, sok idő kell még arra, hogy a magyar azon alaptalan irtózatát a kézi munka után feladja, mely minden téren való összhangzatos fejlődésének nagy akadály.

Ilyen körülmények között, nem akarva ködbe vésztet fantomokat kergetni, elhagyjuk most a magyar közvéleményt lelkesíteni akaró ama szavainkat, hogy a beállandó iskolai év előtt a gyermekekkel megáldott apákat a szakiskolák iránt kedvezőbb vélekedésre bírjuk s egyszerűen olyan körülményt regisztrálunk, mely ha tetszést

nyerend, nem esik csorba az aristocratus elveken, mely egy szépszámu intelligentiát van hivatva nevelni, s mely továbbá csak a most pezsdülésnek induló pályának, a vasúti pályának nagyobb lendületet adni van hivatva.

Nevezetes körülmény. Azok, a kik elpusztíthatlan hajlamot éreznek egy egész életen lekötött szolgálati kötelesség iránt, a kiket nem lelkesít az, hogy a létért való küzdelemben egész függetlenségét megőrzi az ember más pályán, a ki az íróasztal gyenge egészségű katonájává akar felekedni: az ragadja meg a kedvező alkalmat, s lépjen arra a pályára, a hová ezek után, miután szakképzettséget követelnek, egész gyanútlanul léphet, mert egyrészt tisztességes jövőt alapíthat, másrészt agálytalanul tekintheti magát az intelligencia tagjának, mely viszonyaink szerint oly sokat jelent.

De még más körülmények folytán is feleltet érdekes hír az, hogy a vasúti hivatalnokoktól szakiskola elvégzését követelik.

Avval, ha a közszükséglet a hivatalnokokat szaporítja, nagy eredmény van elérve. Mert azt tartjuk nincs veszedelmesebb, mint a járdára szorult szellemi proletár. Azon veszes mag, mely kikelőben van, s mely az emberiség szellemi és anyagi alkotásait teheti tönkre, nagy részben ott van elültetve, hol a munka nélküli proletár beteges igényeivel, eddig még csak panaszsóval lézeng; — a tapasztalatok bizonyították be, hogy a defraudatíók eredetüket a járdáról veszik — onnan, hol a kielégíthetlen igényekből keletkező blazirtság, a jelen kor ez a felalált betegsége. egy ideig még nappal is jelentkezik, utóbb már csak a hosszú sötét éjeken, sötét tervekkel, melyek megannyi merénylőnek a személy- és vagyonbiztonság ellen.

Miután pedig nincs módunk azon változtatni, hogy a gyengécske hivataloskára, akár irnokságra is, a nemzeti kesztyűs és cilinderes virága ne vágyódjék, nem tehetünk egyebet, mint örömmel üdvözölni olyan irányu mozgalmat, mely a jobbadán ön-

hibájokon kívül szellemi proletárok tagadhatlanul nagy contigensén segít és őket hivatalba juttatja.

A jelzett körülménynél még ószin tébb örömrünk, azért, mert végre egy nagy számu testületnek adja meg az intellectualis erejét.

Minden intézmény fejlődésének rongyaiból, mikor külfömben tökéletesen kioltózták. — egyet-mást rajta feled magán. Az a körülmény, hogy a tanítói pályát kicaptott bakterek és dologkerülő mesterelemek özönlötték el régen, hiába, árnyat hint a szakkör pályát végzett rendre is; az a körülmény, hogy vasutas lehetett fű-fa és bakterből esetleg főnök, homályt vet magára az intézményre, melyhez eddig nem kellett semmiféle szellemi cautio, jött mindenki, és úgy emelkedett, a hogy a szerencsése szolgált.

Ez nem lesz így tovább. Helyes, hogy minden téren érvényesüljön a szakkörzettség. Ez szerzi meg egy intézménynek első sorban a tökéletesedhetőségét és ez szerez a munkásainak is tisztet.

Nem ajánlhatjuk eléggé most, midőn a pályaválasztás oly nehéz, e fiatal intézményt a gyermekkel bíró apák gondos figyelmébe. Oly időket élünk, hogy nagyon jó lesz méréslet tartani azon előzölött pályakon, melyek eddig a gondatlan megéltetést biztosították, de a melyeknek immáron egy neves lesz: »Czifra nyomoruság.«

A király Ő Felségének találkozása
Vilmos német császárral holnap szombaton déli fél tizenkét órakor megy végbe Gasteinban. Királyunk reggeli kilenc órakor utazik el Lendből a három órai ut után érkezik Gasteinba. Ő felsege szonnan a fűrdőkastélyhoz, vagyis a császár lakásához hajtat s üdvözölni fogja őz barátját. Csak ezután megy szállására a Hotel Straubingerbe.

Panslavoskodó tótok. Turóc-Szt.-Mártonban kedden egy kis érdekű himzés-kiallítás nyílt meg. Nagy várakozással és kevés értekl. Szerdán délután a kiállítás alkalmával négyszáz teretű lakoma volt, melyen

panslav szellemű nyilatkozatok történtek. Az első felkötőztől Francisci. volt lipótmegyei főispán mondotta a királyra. Hurban fejtegette a hazafiság buzgalmat, követelve, hogy a tótoknak egyenlő jogait legyenek és üdvözölte Csarny volt prágai polgármestert, a ki a németek ellenében Prága cseh jellegét védte. Csarny dicsegett a kiállítást, mely azt mutatja, hogy a tótok a magyar korona aegise alatt végzik azt a munkát, a melyet a csehek Venczel koronája alatt. Legnagyobb hatást tette Tomkulyák catolicus pap felkötőztője, mely dicsegettette Mocsáry Lajost, kérve a tótságnak sok ily védőt. Percezik tartó taps követte e szavakat. A szónok ezután elmondta, hogy a tótnyelv oly gazdag és erőteljes, mint bármely más nyelv, sőt Belius szerint szebb, mint az olasz. Majd viharos tapsok közt a judások (hazafias tótok) ellen fordult, intve a magyarokat, térjenek magukba mert a tótságnak szenvedéseinek határa nem sokára el lesz érve és akkor sokaknak jaj. — A jót nép kiállott évezredek viharokat, Babilon óta létezik, küzdött a németek ellen s nem lesz eltiporva azoktól sem, akik maguk is a németek rabjai. Számos üdvözlőtávirat érkezett. Hurban a „Narode Novini“-ben heves cziklben beszél a tótok elnyomásáról, az állitva, hogy a Matica gyűjteményét ellopták.

Az érték-kérdés.

I.

A nagy fontosságú érték-kérdések megbeszélése e pillanatban ugyan nem képezi a napirend tárgyát, de az arany- és ezüstért való hatalmas viták csak a rövidlító nem vesszi észre, míg az államok néma belsejében annál inkább hullámlak a küzdelem és az ezüstnek folytonos elértéktelensége a világpiacra, különösen monarchiánk gazdasági fejlődésére nézve, oly komoly tény, melyet nem lehet elcsúszni fejtetgetni.

Itt-ott találkoznak oly hangokkal is, melyek utalnak szabályozatlan értékünk káros következményeire, s abbéli tehetetlenségünkre, hogy nem vagyunk képesek a papirpénzt bármely órában ércpénz ellenében becsélni. Egy legújabb pénzügyi értesítés Párisból hangsúlyozza értékünk helyreállításának szükségét, mivel az érték-súlyosodásnak következményei érezhetők minden az osztrák-magyar államhittel összekötött vállalatnál, és mindenkorra, s megint ránk veté a szemeit. Ferdi bácsi kezdett bennünket sorra inválálni megint, s mi teljesítetők is nagy keservesen az irtóztató robotot. Az volt még a szerencse, hogy heten voltunk, s így hetenként csak egyszer került a sor mindegyikünkre. Már-már kezdünk kétségbeesni, midőn egyszerre csak megszűnt az inválálás. Kerestük-kutattuk az okát, de nem tudtunk rájönni s ha Erős Sándor collegánk fel nem világosított bennünket, töprenkedhettünk volna eleget.

— No fiúk! — szólott egy délelőtt. — már csak megvalloim, nekem köszönhetitek az ebéd beszűntetést!

— Hogy-hogy? — kérdeztük egyhangulag.

— Hát csak úgy, — válaszolt ő, meg untam már ezt a komédiát és hogy irtam egy levélkét a pupos kisasszonyoknak, a mit bizonyára nem tett az ablakába.

— Es mit irtál? — kérdeztük ujából.

— Ejh, az már nem tartozik ide — szólott nevetve — elégedjetek meg annyival, a mennyit tudtok.

Mi nem faggattunk tovább, s egy meleg kezzorítással fejeztük ki neki köszönetünket és hálnak a megváltásért.

Mint egy két hét mult el, hogy egyikünk sem inválált meg Ferdi bácsi ebédre, midőn egy délelőtt kopogtatnak iródnak ajtánál, s a pupos kisasszony lép be az irodába, kezében egy összehajtott papírral.

Meglepetve ugráltunk fel helyeinkről, s kíváncsian lestük a kisasszony szavait.

— Uraim! — kezdé beszédét — egy kéressel bántokodom önöket báborgatni.

— Kérem, kérem! — harsogánk mindannyian.

— Uraim! — szóla ő ujából — tehát feleljenek nekem arra, hogy ha egy férfi ígér valamit egy nőnek, tartozik-e azt be is váltani?

— Hogy ne?! — kiáltánk egyhangulag.

— Es minek nevezik önök az oly fért, ki ígértet be nem váltja? — kérde ujából.

Egymásra néztünk e különös kérdés idő mult.

— Köszönöm! — válaszolt ő — és most legyenek szívesek ezt az okmányt megtekinteni; s azzal kezéinkbe nyomott egy írást.

Kíváncsian pillantottunk bele a megértettük belőle, hogy Rékasi Paulin, — a pupos

különösen a magyar háztartásnál az agiónak terhelő befolyása által.

Az értékszámában való irodalom a német-francia háború óta, illetőleg, miután Németország — az öt milliárd által felbátoritva — az aranyértéknek bevezetését szobá hozta és keresztül vitte, mondhatni bámulatosan gyarapodott. A rőpiratok tömegeiben, a szakemberek többnyire hihetetlenül divergáló nézeteinél fogva, az aranyérték, illetőleg ezüstérték párhívei közt, mely két párt, úgy látszik, csak az egyenetlenkedésben egyezik meg, — már a beavatott is nehezen találja meg a ki vezető utat.

A járatlan nem sokat törí a fejét, és rendszeren az érték-kérdésről, mely hazánkban oly nagy szerepet játszik, nincs is helyes fogalma.

Tekintettel ez utóbbi körülményre, megkísérjük, általánosan érthető, tárgyalog módon a nagy mennyiségű anyagot, lehetőleg kis keretben, megismertetni.

Tudvalevő dolog, hogy monarchiánk természeténél fogva, gazdaság, azonban tökéletesen aránylag szegény; és ezen szegénység abban találja kifejezését, hogy majdnem minden pénzügyességgel a külföldi piacokhoz kell folyamodnunk s hogy papírjaink árfolyama mindig az idegen tőke veszélyeitől függ, továbbá, hogy a jelzáloghitel nálunk drágább s hogy a mi kamatlábunk mindég magasabb, mint a külföldön. Mig más országokban a tőkének, kedvező termelési viszonyok következtében, összegyűlnek, mi nálunk ezek kisikamlanak kezünköl: a külföldi kötelezettségek és az agió által.

Felpez, vagy agió úgy keletkezik, hogy a jelenleg pártfogott ércből, az aranyból vert pénz, magasabb árt ér el, mint sem névértéke ki tesz. Mi a megvetett ércnek, az ezüstnek birtokában vagyunk és megfizetjük a magasabb árt.

Évvel kapcsolatosan a következő áll:

1848-ban Ausztria-Magyarországban belettek szüntette a készpénzfizetések és 1866 óta a készpénzfizetést ellátott államjegyek kellemetlen módon hatalmukba ejtették pénzügyünk.

312 millió államjegyet feltétlenül szabad a forgalomnak átadni; továbbá, tekintettel a jelzálogrészt utalványok lehető legnagyobb forgalmára, per 100 millió forintot azon mértékben lehet államjegyeket kiadni a mint a jel-

kisasszony neve — 18 év óta foglalkozik tanítással, s hogy neki ez a 18 éve beszámítatik a nyugdíjába.

A mint átfutottuk az okmányt, rábámultunk a pupos kisasszonyra, nem tudván, hogy mit akar mindezzel.

— Magam sem hittem, uraim — szólott ő, látva meglepetésünket — hogy valaha nyugdíjkepes legyek. A városi hatóság csak most alg három hete csinálta meg a helybeli népművelők nyugdíjazására vonatkozó terveket, melyek a belügyminiszter megerősítésével csak tegnapelőtt érkeztek vissza. En jelenleg kettős örömet érzek, s önök is megtudják, ha lesznek szívesek ezt a levélkét elolvasni. S azzal egy másik írást nyomott a kezünkbe.

Az Erős Sándor vonásaira ismertünk, a mint szőbontottuk a levélkét, mely így hangzott:

Tisztelt kisasszony!

Ön o k o s n ő, s be fogja látni, hogy helyzetünk tarthatatlan. Vigye ki édes atyjánál, hogy ne inváláljon meg bennünket többé ebédre, mely nekünk valódi kinszenvedés. Arra az ajánlatára pedig, hogy kegyedet vegyem nőül, csak annyit válaszolok, hogy ha be tudja bizonyítani, hogy kegyed nyugdíjkepes, — akkor kész vagyok nőül venni. Kiváló tisztelettel!

Erős Sándor.*

— Erős Sándor ur, persze folytattá diadalmos mosolylyal a pupos kisasszony — mikor ezt a levélkét irta, nem tudott semmit a tanács legújabb terveiről, s mintegy guny gyanánt írta levelebe nyugdíjkepes szót, melyet alá is húzott.

Meglepetésünk leirhatlan, csak bámultunk, a néztünk hol Erős Sándorra, hol a kisasszonyra.

— Hiszen ez az egész levél csak tréfa volt! — szólott aztán egy közülünk.

— En szó szerint vezem — vágott közbe a kisasszony.

— Igaza van a kisasszonynak — szólott hirtelen mely, tompa hangon Erős Sándor ki eddig hallgatott — en egy ígértet tettem neki, melyet tartozom is bevéltani, különben jellemtelenség tart az egész világ. Meggondolatlan voltam, megéredtem!

... Es úgy történt, hogy Erős Sándor nőül vette Rékasi Juliát, a nyugdíjkepes kisasszonyt...

Kedvesen emlékszem vissza mindég Ferdi bácsira, a jó öreg urra, de emlékeim közé mindég oda húzódik ba-

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárcája

(Augusztus 5.)

A hivatalból.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárcája. —

Kedves öreg uri ember volt, ki hatvan éves korában galambosz fejfel hirderte a véséget. Örökké mosolygó arcával úgy vonzotta magához az embert, mint a régiség-buvarit Pompéji és Herculanu kiásott romjai. Ez aztán az, ki társaságába került, nem is bánta meg az ismereteket, mert Ferdi bácsi, mint a hogy mi hivat az öreget, azzal a régi táblabírói kedélyességgel, mely immár kivész-főben van, úgy magához tudta lánczolni az embert, hogy szívesen elhallgatta volna beszédét, józú adomait akár az itélet napja. Mi, kik be voltunk hozzá oszva kiegészítők, rajongtunk érte, s csaknem a tenyerünkön hordtuk az öreg Ferdi bácsit, ki inkább collegánk, mint főnökünk volt. — Asztaláról elestünk az actákát, ki-olítottunk magunk között, s mikor az öreg hozzá akart fogni a munkához, nagy fejbóvalások között vette észre, hogy már minden készen van. Első időben jól esett neki ez a figyelmeztetés, később azonban, mikor látta, hogy nem boldogul velünk, Wertheim-lakot vett az asztaliókához s oda zárta az actákat, nehogy hozzájuk férjünk. Így valahogy kénytelen-kelletlen belenyugodtunk az akaratába. Hanem azt már egyelőre nem akadályozhatta meg, hogy az „iroda-órát“, mint a hogy ő nevezte azt a kis butykost, melyet a nyomtatványok tömkelegébe szokott elrejtetni, minden reggel jóféle szilvóriummal tele ne töltsünk. Első napokban nagyon csodálkolt a dologon, később azonban rájött a nyitására, s egyszer csak azt vettük észre, hogy az „iroda-óra“ érintetlen maradt s kezdünk azzal a gyanuperral élni, hogy az öreg még leszakította magát a szilvórium ivásról, mely pedig neki munka közben nagyon jót tett. Az iroda-szolga után azonban csakhamar rájöttünk, hogy nem mondott le az öreg a drága nedüről, hanem csak azt a változtatást tette, hogy a flasket nem a nyomtatványok között, hanem a Wertheim-lakatos fiókban tartotta. — Jda aztán már nem nyulhattunk. Bizonyos duzzogással fogadtuk a visszautasítást de már nem változtathattunk a dologon, s bele kellett nyugodnunk, mit mi meg is eslekedtünk.

Mondom, nagy volt az szeretet, melylyel

mi az öreg iránt viseltettünk, készek leltünk volna érte tűzbe-vizbe menni mindaddig, míg — leányára át nem vitte a beszédet. Ekkor, mintha csak késél vágta volna el a jó viszonyt, egyszerre hideg, fagyos arcot vágunk, s a világért sem eszünkdtünk volna ez öreggel hosszabb discursusba e téma felett.

Meg volt annak is a maga oka, ugy, mint mindennek ezen a világon. Ha megengedjük, részletezem. Primo: a Ferdi bácsi leánya; a saját bevallása iránt tul volt már a 35-ön, s így valószínű, hogy az anyakönyv tanúsága szerint már tul volt a 40-en is. Secundo: ez az öreg kisasszony, ki különben tanítónő volt, rendkívül szerelmes természettel volt megáldva, s mindig azzal beszantotta az apját, hogy szerezzen már neki közlülük valami jóra való férjét. Tercio: ez a vén és szerelmes kisasszony ezen elősorolt tulajdonságain kívül egy infamis bibircsós arczzal, egy istentelen nagy ugorak-orrval s egy tisztességes puppall rendelkezett, ugy, hogy, a ki egyezzer látta, másodsor nem vágyódott látni. Ezen részletes ismertetés után képzelhetni, hogy milyen arcot vágott közlülük, a ki elég szerencsés volt az öreg Ferdi bácsi ilyen való felhívására magát érdemesen tenni.

— Kedves barátom, maga igen szorgalmas fiatal ember; kész vagyok önt vőmül elfogadni. Látogasson meg bennünket.

Es ezt az öreg ur a legkomolyabb hangon mondogatta, s a ki megtisztelt e felhívással, annak lehetetlen volt visszautasítást választ adnia. Sorra ment rajtuk, mindennap meghívta valamelyikünket magához ebédre — s mi meglehetősen saranyu arczzal el is látogattunk kedves leányát mulattatni. Szent isten milyen mulatság volt ez! Mikor az a szerelmes vén kisasszony oda huzta a széket az ember mellé, s az egyik karját rávéte a széke támlájára s fejét egészen odahajlítá az ember vállára s elkezdett szerelemlről, tavaszról, ifjúságról discursálni... Ah! még most is, ha rá emlékszem, pedig már rég elmúlt, bizonyos szorongó félelem vesz rajtam erőt s úgy érzem, mintha minden tagjaimat valami kegyetlen hideg őzi szél csipdesse.

Nagyon természetes, hogy az ebédet csak valahogy elhagyasztotta, de a házasságba bele nem harapott egyikünk sem. Ferdi bácsi nem sokat látszott ezzel törődni, ő hűségeselem elmondta naponként valamelyikünknek a mondogáját, a többit, úgy látszik, a leányára bízta. Tartott ez a mulatság valami félévig, s még mindég nem akadt férje a kisasszonynak, ki elvégre is belátta fáradozása sikertelenségét, s egy darabig mellőztetett bennünket

zalog-rész utalványok forgalma a 100 millió forintni maximum alá száll.

Allamjegyek és jelzálogrész-utalványok tehát együtt 412 millió forintnyi összeget tesznek ki.

Ha, — mellékesen feleltve — Magyarország járuléka körül és az államjegyek későbbi bevételeiről van szó, akkor a hányadrányról szóló törvény, mely időnként a közösügyek fedezésére megállapított, ezen pontra nem talál alkalmazást; sőt szükséges e tekintetben egy külön egyezmény Magyarországgal, mely egyezmény azonban akadályokkal találkozhat.

A mi értékünknek ezüst az alapja. Egy kilo szin-ézüstből 90 db forintot veretnek. A meddig azonban fedezetlen papírpénz van forgalomban, igazi ezüst-értékről nem is lehet beszélni.

Az államjegyek és pedig az 1, 5 és 50 forintosok, csakis az állam erkölcsi hatalma és felelőssége által fedezvők; — a bankjegyek a 10, 100 és 1000 forintosok valódi arany és ezüst-fedezettel bírnak, azon összeg erejéig, melylyel a cirkuláló bankjegyek összege a 200 millió forintot túlhaladja.

A törvény által célzott értékarány, a jegyek és az ezüst közti hásonérték, névértékben találja kifejezését. Mialatt Ausztria-Magyarországon arany és ezüst közti törvényileg értékarány nem állapítottat meg, addig például Franciaországban az értékarány úgy áll, mint 1:15 $\frac{1}{4}$. Mi az az 1:15 $\frac{1}{4}$?

Ez annyit tesz, hogy: törvényileg kimondatott, miszerint — különböző pénznemben verve — az aranyak egy súlyrésze, mondjuk egy kilo, annyit ér, mint 15 $\frac{1}{4}$ kilo ezüst.

Más szóval: Franciaországban egy kilo ezüsből 200 frankot vernek ötfrankos darabokban és egy kilo aranyból 15 $\frac{1}{4}$ -szer annyit, az az 3100 frankot husz frankos darabokban.

Nagy különbség van törvényileg megállapított és tényleges hasonérték között, mely utóbbit a belső időszerint fennálló ezüst és arany-érezérték szolgál alapul a tulajdonképeni érték kiszámításánál.

Az arany és ezüst értékeket óta fennállott 1:15 $\frac{1}{4}$ -nyi értékarány szerint egy font sterling annyit ér, mint 10 frt 21 kr, egy húszfrankos darab annyit ér mint: 8 frt 10 kr.

Az Osztrák-Magyar Monarchiában 1870 óta „nyolcz forintos” nem tarifált arany érmek — melyekből 86 $\frac{1}{2}$ % megy egy pénzfont finom aranyra — 1:15.3086-nyi arányban veretnek, mely arány azonban ma még kevésbé felel meg, mint ezéltől, a tényleges arany és ezüst közti cseréértéknek.

Ezüst forintosunknak belső vagy érezértéke egy onon (= 31.1035 gramm) Standard-ezüst mindenkor londoni ára által határozatattik meg. A Standard-ezüst a szin-ézüstől nagyobb finomsági tartalma által különbözik.

A mai 44 $\frac{1}{4}$ % penconyi londoni árhoz

rátom szerencsétlensége, s ilyenkor mindig kikelek a sors ellen, hogy minék is ismerkedtünk mi meg Ferdé bécisval, pedig szivemből szerettem az öreg urat.

Peregrinus.

Egy idegen a városban.

— Eredeti regény egy kötetben. —

[14. Folyt.] (Mindenképp fenntartva.)

Irtja: Török Tivadar.

XII.

A bányában.

Az a korcsmáros, a kinél Dersei Nyikulájra várt, éppen jó volt arra nézve, hogy ne tudjon meg tőle semmit! Új ember volt a faluban és egy részeges parasztot ismert mindössze, a kiknek a nevét a merőben ott olvashatta a kapitány felírva egy rossz palatáblán. Egy kis rossz bor s gyatrán fellemeledgett borszékivel kellett hát megelégedni, a míg a fontos dedectivé vált darabot visszatér. Szé anynyival is inkább untató volt, mert az egész falu kiinn volt aratni, a újságnak se lehetett látni valakit a fülledt levegőjű vályogkorcsmában.

Szerencse is, szerencsétlenség is volt, hogy Nyikuláj nem sokra vitte az első kényszerem, s egy jó óra múlva már megjött. Lelógó ingujjával homlokát törölgette, s meglátva a korcsmáros, csak annyit mondott tulajdosonosságával a kapitánynak, hogy „mehetünk.”

Dersei rögtön fogatott s pár perc múlva a három mokány ló vigan porozkált vissza Doros felé.

A vállalat csak a kocsin vette kezdetét.

— Na, hogy vagyunk Nyikuláj kezdő kapitány.

— Jól is, rosszul is kapitány ur!

— Hogy-hogy?

— Az a két lovaj nincs itthon!

— És a harmadik, Zomora?

— Azt száz esztendeje nem látta senki a faluban!

— Hát ok nélkül jöttünk, Nyikuláj?

— Nem egészen... Ez Nyikuláj itt intett a kocsiára, s egyet hunyorított a szemével, mintegy jelezve, hogy jó volna ha az nem hallana meg semmit.

A kapitány helyeslőleg bólintott és oda-szólt a kocsihoz:

— János!

nézve, a mi ezüstforintosunk majdnem egy harmadrészzel kevesebbet ér, mintsem azt névértéke kifejezi.

Miért állapítattik meg az ezüstnek az ára Londonban?

Miért Angolország India által, mely tiszta ezüst-értékkel bír és az ezüstnek legnagyobb kelendőségi vidéke, a világ legnagyobb ezüstbirtokosa és ez által a piacot dominálja.

Jegyeink évek óta az ezüsttel szemben a bécsi tőzsdén „pari-n” állanak, azaz száz forint jegyekben annyit ér mint száz forint ezüstben.

Jegyeink értéke az aranyhoz mérve, az arany-pénzek és az idegen váltók árfolyamában találja tükröképét. Egy husz márkás darab ma 12 frt 33 krba kerül, pedig az 1:15 $\frac{1}{4}$ -nyi; az ezüst elértéktelepedése előtt sokáig fennállott arány szerint, vagy azon arány szerint, hogy t. i. egy kilo szin-ézüst = 90 frt. ó. = 180 márká. = 10. ó. forintért lenne kapható. Berlinre szóló száz márkáért például 62 forintot kell 50 frt helyett fizetnünk.

Moess Károly.

KÜLFÖLD.

Olaszország és Monarchiánk.

Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek: „Az agy olasz miniszterelnök balála az itteni politikai körökben mely részvételt keltett. Depretisben különösen egy tulajdonságot becsülték az itteni intézők, mely egy a vérmes olaszoknál vajmi ritkán található: a nyugodt szilárdaságot. Jól tudták, hogy Cavour legügyesebb munkatársa és hivatali utódja éppen nem lelke eszményképe által sugalmaztassa politikáját, midőn Olaszországot a közep-európai hatalmak szövetségébe vette s különösen monarchiákkal hozta benső viszonyba. De tudták azt is, hogy a bolca államférfiura, ha az egyszerű ezen politikát ismerte fel Oroszországra nézve legelőnyösebbnek, minden körülmények között biztos számíthatni, hogy őt a constellatio pillanatnyi változása, a körülmények esetleges, ephemer szökő áradata nem fogja eltántorítani, a helyesnek ismert álláspontól, nem fogja letéríteni azon útról, melyet ő maga egyengedett, mint olyat, mely egyéddül vezetett a célhoz: Olaszország nagyhatalmi állásához s maradandó fontosságához.

Es éppen azért ismerendő el Depretis nagy államférfiúnak, mivel nagyszabású alkotásán még balála sem ejtett csorbát, azon a lapa p. melyet ő az olasz magas politika részére megvetett, megmarad, szilárdul fennáll a mester elttúte után is. Utolsó nagy hazafias sikere, azon mesteri vonás által, hogy a pentarchista pártot felbomlasztva, annak legügyesebb tagját Crispiet megnyerte a maga politikája számára, biztosította Olaszországra a stabilitást különösen a külügyekre nézve és nem szenved kétséget, itt legalább nem kétkedik senki legkevésbé sem azon, hogy az olasz kormány, akár megtartsa Crispiet az ideiglenesen rá ruházott külügyérseget akár más politikust biztasson meg a király által a külügyi tárcza átvételével, megmarad a harmas szövetség hű társaként és ezentul is ezen politikát követendő, mely eddig oly hathatósan támogatatta a monarchiát és Németország által fentartott conservatív, békészerető és szerződésű elveket. Olaszországot oly nagyhatalmi tekintélyre segítette, amelyen soha azelőtt nem bírt és melyre soha el nem jutott. Ha utópiká kedvéért az orosz-francia politika subversiv irányzatának engedte volna át magát.

— Hallom, tekintetes ur! — Danolj valamit! Nagyon gyengén mennek a kis mokányok! — János kivetette a pipát a szája szegélyéből és közbe csapva a lovaknak, csakhamar egész tüdejéből kezdte énekelni:

— Ezt a kerek erőt, járom én.

— Ezt a barna kis lányt várom én...

A kis mokányok aztán reptek, János pedig hova-tovább nagyobb tüzzel danolt és így a zajban nyugodtan lehetett Nyikuláj ki-hallgatni.

— Na, beszélj fiam!

— Hát, tekintetes ur, az a két zsivány eltűnt a faluból, már vagy három esztendeje. Azt mondják, hogy egy-két esztendeig valóságos ténsurak voltak itt, úgy szorták a penzt: El is fogták egy párszor őket s bevitték Dorosba, de nem tudták nekik ártani és haza jöttek megint és kezdődött a fájó élet. Aztán mondom úgy három esztendővel ezéltől elfogyott a pénzük és nyomuk veszett. Azóta nem tud róluk semmit senki.

— Így vagyunk? Ez nem sok, Nyikuláj! Nem sok!

— Így voltam én is, könyörgöm, de beszédközben Onucz az egyik esküdő azt mondta, hogy Násztászia, az a lovaj bordájú örzeg-asszony tudhat valamit a Lajcsiról, mert a szeretője volt sokáig. Az isten szerencsésé tett, mert megkaptam a Násztásziát a szolgabíróknál, a hol nap számba mosott...

— És aztán, Nyikuláj?

— Hm. Nehezen ment, de mégis jött valami.

— Csak hamar, rukkolj ki vele fiam!

— Násztászia előbb azt, aztán átkozódott, mint ilyenkor szokás. Atkozta Lajcsit, Ferdit és elmondta őket mindennek, a mi csak a száján kífért. Különösen Lajcsit tette csúfá, mert azt ígérte hogy elveszi a szolgabíróknál, a hol nap számba mosott... — És aztán, Nyikuláj?

— Hm. Nehezen ment, de mégis jött valami.

tette, milyennel soha azelőtt nem bírt és melyre soha el nem jutott. Ha utópiká kedvéért az orosz-francia politika subversiv irányzatának engedte volna át magát.

Mi a boldogult Depretis balála folytán elárvult olasz külügyi miniszterséget illeti, úgy itt nálunk és Berlinben is természetesen legjobban azt szeretnék, ha Robilant nyerné azt újból el, de arra annál fogva nem igen lehet kilátás, mivel Crispiet, a mostani ideiglenes kormányfő, ki kétségeikül a király által a miniszterelnökséggel véglegesen meg fog bízni, annak idejében csak azon feltétel alatt lépett be a Depretis cabinetjébe, ha abban Robilant, mint határozatlan jobboldali nem foglal helyet. Különben igen szívesen látnák azt is, ha Nigra gróf, ki mint olasz nagykövet itt megtudta nyerni a mérvadó körök tiszteletét, nem csak, de rokonszenvét és bizodalmit is, hivatnék meg Romába a külügyek vezetésére és Robilant újból hozzánk küldetnék nagykövetként. — Es a legújabb római tudósítások szerint van is alapos kilátás a dolgok ilyenén alakulására. Crispiet nem akarja megtartani a külügyi tárczát és ő is Nigra beléptet a cabinetbe ez utóbbita nézve nagy nyereségnek tekintendő. — Az egész most csak attól függ, vajon Nigra gróf hajlandó lesz-e nyugodalmas dignitását felszerelni a külügyminiszterség néha nagyon is izgalmas cívitasával. Tőle áldozat volna, de bizonytal meghozza az áldozatot, ha királyra erre kéri.

A Coburg herceg bulgáriai útja egyelőre nem valósul meg. Sok minden gátolja ebben az új fejedelmet, s jelesen az is, hogy a porta mint Bulgária szuzerán hatalma Coburg Ferdinánd herceget, nem ugyan formális jegyzék alakjában, de felhivatalos uton arra figyelmeztet, hogy tartózkodjék minden elhamarkodott lépéstől s várja be a nagyhatalmak döntő határozatát. Jelenlik azt is, hogy az angol kormányparti sajtónak a bulgár kérdésben közölt ellentétes nyilatkozataival szemben már hangsúlyozzák, hogy az angol cabinet Coburg Ferdinánd herceget nem bízta tatarra, hogy a hatalmak beleegyezése nélkül Bulgáriába utazzék. Ellenkezőleg, az angol kormány abban a meggyőződésben van, hogy a berlini szerződéshez való szigorú ragaszkodás a bulgarokra nézve a leghathatósabb biztosíték, és hogy a bulgarok nagyon is tapintatlanul járnának el, ha az esetleges pillanatnyi sikerek kedvéért a védelemről megfosztanák magukat. Ha Coburg herceg tényleg Bulgáriába menne, ezzel a fordulattal a hatalmak valószínűleg eszméserére bírnak. Ennek során Angolország bizonyára azon lenne, hogy a lehető leggyorsabban belől a megegyezést kivívja. Különben erre nézve sem ringatják magukat illúziókban, mert a pétervári jelekentek után teljesen kizárnak tartják azt az eshetőséget, hogy Coburg herceget Oroszország bármikor is Bulgária fejedelmének elismerje.

A „Politische Correspondenz” jelenti Konstantinápolyból: A porta azt az eszmét, hogy a bulgár kérdés megoldása ezáltal európai conferentia egybeállítását hozza javaslata, elvetette, mivel valamennyi cabinet, különösen pedig Oroszország előrelátólag az indítványhoz nem járulnak hozzá.

LEGUJABB POSTA.

— Coburg herceg elhalasztott útja. Bécsből jelentik, hogy e hó 2-án Coburg herceget hiába várta Marcheggnál az elutazott bulgár küldött, Stransky. A herceg diplomáciai intervenció követ-

ért, akkor azt hallotta, hogy Lajcsi és Ferdit ott dolgoznak a bányában, de hát ni nem látta őket, mert leant voltak a bányában, és ő felt lementni a mélységbe...

— A mult esztendőben? — kérde maga elé nézve a kapitány.

— Igen.

— Baj, baj ez, Nyikuláj! Hanem a többi aztán az én dolgom! Most már te jól beszéltél és légy ügyes Doros-Aknán is, mert most oda megyünk!

Erre elhallgattak mind a ketten, s csak a kocsi fujta még mindig nagy kedvvel, hogy „Akkor szép az erdő...”

Délben a dorosi városba előtt állott meg a kocsi és Dersei, Nyikulájjal csak egy futásban falt valamit, és két rendőrt ültetve a kocsiára áthajtaták Doros-Aknára, hova egy jó fél óra múlva vigan trüszkölve vágattak be a jó kis mokányok.

Doros-Akna nagy hegyen épült falu, mely teljesen ala van már ásva és az egész falu mintegy óriási boltozaton feküdt. Egy kis földreugrás kell csak és az érdekes hegyi falu szőlő oláh asszonyaival, sóhivatalaival és dusan termő szőlőivel, becsik a rettenetes mélységbe, egy biztos, örökös sirba.

A hogy a keskeny, egyenes országút a falu szájánál véget ér, két sor ház forogja az érkezőt mely végig nyulva egy kis halomig, ott véget ér. A halom teteje egészen nagy térsínegen egészen lapályos és itt vannak elhelyezve az óriási sorátrák, mászlók, a mázsamester hivatala és a sószáda. Az egész lapályos felületeknek, mintegy a közepén, van a felhúzó gépezet felállítva, mely a banya mélyéből osztja fel a kifogyhatlan szürkés-fehér sót, óriási kockákra farragva.

Ez a gépezet egy meglehetősen nagy fedél alatt áll, s egy két négyzetméternyi nyílásán át közlekedik a bányával. E nyílást két csap-ajtó fedi, közepén egy tenyérnyi kerek lyukkal, melyen az óriási sokasár erősen drótozott kötele suhan le és fel a telt vagy tres kötel-kosárral. Ennek a kötele egy pár méternyre egy óriási csigakerekre tekerődik, melyet három ló vonat kerekén futva, mint a körforgót. A körforgóban egy paraszt ül egy külön és ez hajtja a lovakat nagy ügyvelommal, s csak akkor állítja meg azokat, a mikor a sóval telt kötel kosár kétfelé csapja nagy robajjal a bányanyílás ajtaját.

Mikor Derseiek a halom tetejére értek, ott nagy élénkség volt már. Terűs szekerek rakódott meg soval, a sokasár le- és felfu-

keztében utolsó órában az utazás elhalasztására határozta magát. Ezért aztán Nacsevics miniszter is Bécsben maradt s még mindig reméli, hogy sikerülni fog a herceget Bulgáriába utazásra bírnia.

A francia próbamozgósítás.

A próbamozgósítás nagy erélyvel készülnek a hadügyminiszteriumban. Azt azonban a legnagyobb titokban tartják, hogy melyik hadtest van a próbára kizemelve. Kitént, hogy a behívdandó tartalékosok száma, mintegy harmincezer. Ferron tábornok az összes hadtestparancsnokokkal és nagyszámú tábornokkal vesz részt a próbamozgósításban, mely tizenhét-tizenhét napig fog tartani. A hadügyminiszter parancsot bocsátott ki, hogy „Le moniteur de la Gendarmerie” című Boulanger-párti katonai lap terjesztését a kasszáryában szigorúan tiltsák el.

TÁVIRATOK.

— Coburg herceg Bulgáriában. —

Bécs, augusztus 4. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) A „Neue Freie Presse” jelenti Budapestről, hogy a bulgár kormány elrendelte a ruszesuki fejedelmi yacht renoválását. Ez a yacht augusztus végén fogja Coburgot Bulgáriába vinni.

— Az olasz miniszterelnök temetése. —

Stradella, augusztus 4. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Depretis miniszterelnök temetése rendkívül imponans. fénylen ment végbe. Beláthatatlan hosszú, csaknem kilométernyi volt a gyászmenet. Amadens herceg az összes miniszterek kíséretében a temetőig kísérték a koporsót, melyen a volt miniszterelnök egyenruhája és rendjelei voltak elhelyezve. Ott díszletek továbbá a király és Róma város kosorúai

NAPTÁR.

Augusztus 5. Péntek. Róm. cath. naptár: Havi bold. asszony. Prot. naptár: Oswald. Görög orosz naptár (Julius 24.) Krisztina tr. Nap két 4 óra 42 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 29 perczkor.

HIREK.

— Arad és Vidéke.

A pálinkamérsi regale bérbeadása iránt tegnap délelőtt tartott meg az árverés, élénk érdeklődés mellett, a gazdasági szék ülésén. A kikáltsai ár tudvalevőleg 60,000 frt volt. Az árverés megindultával Lustig Adolf aradi vállalkozó fokozatosan 60,600 forintot ígért, míg Weisz Adolf miskolci lakos csupán 60,210 frtot ajánlott meg. Ekkor bontatott fel a gazdasági szék elnökéhez benyújtott zárt ajánlat, melyből kitént, hogy Grünfeld J. és fia miskolci cég és Weisz Jakab együttesen megajánlanak a pálinkamérsi regale bérbe-vételéért 62,250 forint évi bérössze-

tott, s a közelében álló banyamunkások talicskákon tolták a sókockákat a raktárak felé, melyekben gualakban halmozódott fel a tenger sokasága só.

Nyikuláj hirtelen belopódzott valamennyi raktárba, s a hol csak munkásokat látott közéjük furakodott, de Ferdit és Lajcsit nem találta sehol. Csakhamar a banyamesterrel beszélgető kapitányhoz tért. Ez gyorsan elbucsuzott a banyamesteről és a túlsó halom oldalán épült igazgatósági hivatalba sietett. Utóközben Nyikuláj elmondta a látottakat.

Dersei pár perc múlva az igazgató szobájában ült egy kényelmes pamlagon, s a mellette ülő hivatalfőnökkel kedélyes ismerős-ként beszélgetett.

— De mégis az nagy újság, kapitány ur! — szólott tréfálva az igazgató, egy kis szöke kopaszos ember, örökké mosolygó szürkés szemekkel, — valami csak nincs a dolgban, hogy ilyen váratlanul szerencsénk van?

— Az igazat megvallva, — mondá kissé elkomolyodva Dersei, — most hivatalosan vagyok itt.

— Ah, ah! — volt a meglepő válasz, erre már kíváncsi vagyok! — Talán csak nem én jöttem összeállításra a rendőrről? Hehehe! Nagyon kíváncsi vagyok! Kedves kapitány!

— Kérem, kérem! — tiltakozott szintén nevére Dersei. — Két nagyon súlyosan gyanúsított embert keresek a munkások közt és kéri akarom az igazgató ur engedélyét egy paraszt kéimen számára, kinek le kell menni a bányába.

— Hm. Ez lehangel, — szólott már komolyan az igazgató, — mindig azt hittem, hogy a munkásokat kellőleg megrostatlam!

— No, különben buljon a fergese! — Komoly az ügy?

— A lehető legkomolyabb!

— Akkor siessünk! — Itt van az ön embere?

— Az előszobában várakozik.

— Helyes. Ime itt szökezkék pár sorral, s a banyamester pontosan a kapitány ur rendelkezésére fog állani. — Hanem kérem! Szinte feledtem! Talán jó lesz előbb a munkások névsorát megtekinteni?

— Köszönöm, — szólott Dersei, — erre valóban nem gondoltam! Nagyon jó lesz.

A következő perczben a kapitány figyelmes szemekkel kereste a munkások lajstromában a két gyanus nevet.

(Folyt. köv.)

get, továbbá kötelezik magukat arra, hogy fizetik a 6225 frtyi járadékot s az ennek 35 százalékat tevő 2178 frt 75 krnyi pótdátot tehát összesen 70.653 frt 75 kr. Ez ajánlat mint legelőnyösebb elfogadtatott az árveres eredményül. A gazdasági szék az eredményhez nem nyújt ugyan pozitív javaslatot be, de megjegyzi, hogy az elért eredmény olyan, melynél kedvezőbbet a jelen körülmények között elérni nem lehet. Már most a meggyűlés határoz a felett, vajjon az eredményt kielégítőnek tartja-e, s olyaannak, melyért a házi kezelés behozatalát állljón.

— Arad város nyujdíjbizottsága szerdán délelőtt Salacz Gyula polgármester elnökelete alatt ülést tartott. Jelen voltak: Institoris Kálmán főjegyző, Bund Henrik főszámvérő, Reicher Béla főpénztárnok, Urbányi Béla árvászeki ülnök és Remetei Fülöp Károly. A bizottság a folyó évi ápril havi közgyűlés által elfogadott nyujdíjszabályzatot ejtette meg a belügyminiszteri rendelet által kívánt módosításokat, s a szabályzatba több eddig abban benn nem foglalt elvi határozatot vett fel. E határozatokat közelébb egész terjedelmükben fogjuk közölni.

— Ujczfelúlvizsgálat volt tegnap a vármegyeházán. Elővezetett összesen 10 hadköteles, kik közül 1 a honvédséghez besorozott, 1 megfűgyes végett a katonai kórházba küldött, 8 pedig mint alkalmatlan visszahelyezendőnek osztályoztatott.

— Kisajátítási eljárás. A szent-annakisjenői vasutvonali ezéjaira Csernovits-Simánd község határában szükségelt területekre nézve a közmunka és közlekedésügyi miniszter által kisajátítási eljárás rendeltetett el, minek folytán a vármegye közigazgatási bizottsága, s illetőleg annak elnöke Ormos Péter alispán, a kisajátítási törvény 33-ik s következő §§-ai értelmében a kisajátítási eljárás megejtésére bizottságot küldött ki s tárgyalási határidőül Csernovits-Simánd községhezához folyó augusztus hó 25-ikének d. e. 9 óráját kitűzve a kisajátítási törvet és összeírását közszemlére kitétel végett Cs-Simánd község előljáróságának megküldötte, hol azokat az érdekelte felek megtekintethetik s netaláni felszólamlásaikat, vagy kifogásaikat a tárgyalás alkalmánál előadhathatják.

— Egészségügyi congressus. Bécsben az orvos-egészségügyi congressus szeptember 27-én nyílik meg s október 1-ig marad együtt. Mint értesülünk a congressusra Arad megye orvosai közül is számosan felrándulnak.

— A kurticsi tűzkárosultak javára a belügyminiszter ujaóban 61 frt 30 krt küldött le az aradvárosi szolgabírói hivatalához, mely az összeg kiosztása iránt az intézkedéseket megtette.

— Nagy vihar dühöngött a tegnapra virradó éjen át nálunk is, valamint az egész környéken. A vihar következtében meg lett szakítva a tavirda-összeköttetés is, és így maradt el három fontos távirat is! A munkák tegnap szi s má bál, melyek csak akkor lettek kézbesítve, midőn a lap nyomtatása már folyamatban volt.

— Márki Sándor dr. jeles fiatal tudósunk tegnap dében ösmerősei látogatására Aradra érkezett.

— Az aradi kir. törvényszék büntügyi osztálya ma délelőtt 9 órakor több érdekes büntügyben végítárgyalást tart a törvényszék nagytermében.

— Templomhelyreállítás. Kreszta-Ménés ternovai jarasbeli község elhatározta, hogy a gör. cath. templomát és paplakot helyreállítatja és kiépített, mire vonatkozólag a vallás-és közoktatási miniszteről az engedélyt már megkapta. Az építésre vonatkozó hirdelményt az államépítészeti hivatal bocsátotta ki, hol az elkészített tervek s a költségvetés is megtekinthető.

— Gyermekiskasztás. E czim alatt említettük lapunk egyik legközelebbi számában, hogy Brunner Antal aradi iparos nyolcz éves Antonia nevű kis leányát a kurticsi óvodába küldötte s midőn érte ment a gyermek már nem volt sehol sem található. A megejtett vizsgálat során kiderült, hogy Fűzes-Ér y Emma, az óvoda tulajdonosnője az apának azon tetszöhlítésára, hogy a betegeskedő gyermeket küldje haza, a kis leányt odaadta egy Kovács Zsuzsánna nevű, békési illetőségű cselédleánynak, hogy vigye Aradra szüleikhez. Ez azonban a meghagyás ellenére a gyermeket magánál tartotta s elment vele Békésre. Ez körülbelül 4 héttel ezelőtt történt, hogy az apa a gyermekért személyesen Kurticsra ment. A gyermek nem volt sehol sem található. A vizsgálat eredménye alapján azonban az aradvárosi szolgabírói hivatal ártit Békés város tanácsához, hogy Kovács Zsuzsánna holléttát puhaltatja ki s megtalálása esetén Aradra szállíttassa. E megkeresés alapján a kellő intézkedések megtéttettek s Kovács Zsuzsánna az el-sik k a s z o t t t g y e r m e k k e l együtt egy községi esküdt kíséretében tegnap Aradra megérkezett. A gyermek átadatott szüleinek, a cseléd ügye pedig hihetőleg a büntenyítő törvényszék elé kerül.

— Tűzeset a vidéken. Bimbó Mihály szent-leányfalvi lakos háza a napokban ismeretlen okból kigyuladt, és leégett. A kár nem jelentékeny.

— A mondorlaki körjegyzőség elhatározta, hogy a községhez a kibővítésével kapcsolatban egy tanácsstermet és fecskendő fészert építtet. Az erre vonatkozó tervet és költségvetést a vállalkozók a mondorlaki körjegyzőség hivatalos helyiségében megtekintethetik.

— A szerb tövis írtása. Ormos Péter alispán egy intérvényt bocsátott ki a megye összes szolgabíráihoz a szerb tövis írtása tárgyában. Ez intérvény alapján az egész megye

területén az összes előjárásoknak felelősség terhe alatt meghagyatik, hogy a kárteknő növény feltárában a legnagyobb szigorral járjanak el.

— **Nagy buzalopás.** Nadaban Vasile és társai mikálakai határban, a mely mind magános gazdák tulajdonát képezte. A lopás f. hó 3-án történt. A gazdák bejelentésére a csendőrség a nyomozást megindította s a tetteseket elfogva, a szolgabírószághoz bekísérte.

— **Az írók és művészek társasága Aradon.** Az Aradra érkező írók és művészek fogadására alakított nagy rendező-bizottságot S a l a c z Gyula polgármester ma délután 11 órára érkezőkre hívta össze. Az érkezőket egyrészt az egyes albizottságok által fogadott intézkedésekkel és megállapodásokkal tudomásul venni, másrészt pedig a mult ős határozatahoz képest egy átiratot intéz Arad város törvényhatóságához, hogy a fogadtatás költségeinek fedezésére a város pénztárából egy bizonyos összeget engedélyezzen. — Mint értesülünk az érkezőkben részt fog venni Dolin a y Gyula, a társaság titkára is, ki az erdélyi kirándulás ügyében ma Aradra érkezik.

— **Névváltoztatás.** Robitsek József aradi lakos úgy saját, mint Paula és Victória nevű kiskorú gyermekeinek vezetéknévét belügyminiszeri engedéllyel „R e v a y”-ra változtatta át.

— **Tűz Gájban.** Tegnap délután Gájban egy kisebb szalmakazal kigyuladt és leégett. Sikertelen tűzet gyorsan localizálni s így a kár jelentéktelen.

— **A közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter** utasítja az aradi m. kir. adóhivatalt, hogy az aradmezei m. kir. államépítészeti hivatalnak a kőutak kezelese, fenntartása és építése című alapja terhére 2330 forintot kiszolgáltatasson, s az ezuttal elszámolt előlegeket a nyilvántartásból vezesse ki.

— **Adomány.** A n d r á s y István, jóvátéti születési kanonok, Lovéte közpénz számára különböző czélokra 4160 forintot ajánlott.

— **Három bört egyszerűre.** Tegnap délután egy Aradra vetődött élelmes halakereskedő nagyon is a példásan értelmesen akart eljárni és szeretett volna három bört egyszerűre lehozni a rókáról. A józsu német körülbelül 26 métermassza száraz halat hozott magával és csakhamar kapott is revót. M o n t i János költötte meg vele az alkut és annak rendje és módja szerint oda is adta a foglalt. Hanem a német egyet gondolt és kerített megának egy második revót. Ez Teletian Sándor halakereskedő volt, ki mitsem tudva arról, hogy egyik bört már leván huzva, teljes jóhiszeműséggel ráállott az alkura és szintén adott foglalt. A halakrusnak azonban ez sem volt elég. Kettőt rászédett — gondolt — s most már a legjobban úgy szabadul meg a két revótól, hogy ha előbb megszabadul a — halsáktól. E czélból fogott egy harmadik revót. G y e r m e k halakereskedő szintén mit sem sejtve az előzményekről, ráállott a vételre s ő is adott foglalt s már el is akarta vitetni a halakat. Vételenül ekkor érkezik meg az egész vigjétki pontossággal a másik két revó s így kiszűlt a turpisság. A függöny azonban még nem gördült le, mert csakhamar megérkezett a rendőrség képviselője s az árut lefoglaltatta. A második felvonás már a fenytő járásbírósnál fog lefolyni, hol hihetőség majd a németről buzzak le — a bört.

— **Iszabandhely közleg.** A negyedik esküdti állás szervezése iránt nyújtott be folyamodványt Aradmegye törvényhatóságához s egyuttal elhatározta, hogy az éjjeli órák szervezését is megejti.

— **A kincstári palota épületét** az építészeti bizottság tegnap délután vizsgálta felül. A vizsgálóbizottság tagjai voltak P a r e c z István tanácsnok, Virág Lajos főmérnök, H e g e d ű s László, az aradcsanakál egyesület vasutas főmérnöke, és K o n d o r o s s y József építész. A bizottságot V é g h Aurél jószágigazgató vezette.

— **A kanyaró Glogovácson.** Glogovác közszéghen a kanyaró járványa kiütött. Eddig 6 betegedési eset fordult elő, melyek közül egy halállal, kettő felgyógyulással végződött, míg három beteg további gyógykezelés alatt maradt. A járvány elfojtása érdekében a kellő intézkedések megtétele.

— **Iparosaink figyelmébe!** Az aradi kereskedelmi és iparkamarának ezenel tudatja, hogy a m. kir. államvasutak igazgatóságának az építés alatt levő „sunja új gradiskai” vasut vonal felszereléséhez legközelebbben f. évi szeptember hó végéig bérmentve a budapesti központi szertár, esetleg pedig a zágrabi szertárba történendő szállítás mellett, az alább felsorolt leltári tárgyakra levő szükség, az ajadlatok folyó évi augusztus hó 20-ig a m. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztálya főnökénél nyújthatók be. A szállítandó tárgyak: szerszámok, vas és aczából készült eszközök, butorzat és asztalosmunkák, bádósok és lámpákra készítmények, faneműk, vasalt emelő és bontó rudak, letrak, hácsók, kerékgyártó és kádár készítmények, belyezők, pecsétnyomók, keletsajtók, lyukasztó és ölmázfúrók, órák, fessendők és barangok, vasból való pénzládák, pénz és menetjegy-székények, kefék, kővelő áruk, fehérmű, ágynemű és pokróczok, bőröndös munkák, mérő eszközök és műszerek, mérlegek, térdvárai és jelzati készítmények, külföldiek: és pedig pályakocsik, kőszőrűkövek, vonalozók, beteghordágyak, szénkosarak, jelző kúrok, köpöládok vasból, kelet mutatók, vasnyoszolók, palaezok, poharak, takaró ponyvák, jelző sípok, gyógyszer szekrények, ténatartók, ruggyanta és kender tömlők, kalauz rakt zsinór, kőkorosz stb. A butorzat és asztalos munkáknál való részletes kimutatás a kamarai irodában a hivatalos árak

alatt betekinthező. A többi tárgyakra vonatkozó s egyéb felvilágosításokat a magyar királyi államvasutak anyag és leltári beszerzési szakosztálya (Budapest Andrássy ut 78. sz. I. emelet) adhat. Ajánlat s minták a kamarai irodában kaphatók, s a részletes pályázati hirdetmény is betekinthező.

— **Rajtatvezett tolvajok.** Az elmúlt heten — mint lapunknak írják — a gyulafehérvári vásárra Stoianu Miklós Serbu Dimitru pojanai és Oseres Juon kerpenyesi földmivelők 10 drb bízott ökröt hajtottak eladás végett. Kontianna Nicolae és Gársa Vanite kerpenyesi lakosok szintén a vásárra indultak. Utközben azt vették észre, hogy Stoianu és társai az ökröket csak éjjel s az országut ki-kerülésével elrejtett helyeken hajták, a mi gyanút keltett bennük az iránt, hogy az ökrök lopott jószágok lehetnek. Gyanújukat köztölték a hajcsárakkal ki megijedvén 90 forintért nekik eladás esetén, csakhogy hallgassanak. Gyulafehérvárra érkezve az ökröket eladták G l a s e r Károly nagyszabéri mészárosnak 365 frtért. Az eladás után Stoianu és társai vonakodtak Kontiannának az ígért hallgatási díjat kifizetni és leakták őket rázni nyakukról. Kontiannu és Gársa sem verek tréfára a dolgot, hanem az épen arra czirkáló két rendőrt figyelmeztették az esetre, kik az egész társaságot letartóztatták. A vételárból 364 frt 66 kr volt még Stoianu birtokában. s úgy ő mint Serbu Dimitru R o m á n i á b a szóló utlevezéssel voltak ellátva és a hivatalos láttamezők tanúsítása szerint mult hó 19-én mentek a határon keresztül. Stoianu és társai tagadnak mindent, de a marhaszerzés módját nem bírják igazolni. Az ökrök a moldovai fajhoz tartoznak és így valószínűleg becsmépszettek.

— **Hoór Venczel dr. cs. kir. tábornoki törzsorvos és a közös hadügyminiszerium egészségügyi előadja** — mint lapunknak írják — a napokban Gyula-Fehérvárra érkezett és az ottani katonai egészségügyi intézmény felett szmlelt tartott. Hoór Venczel ezalott négy évvel még az erdélyi katonai parancsnokság egészségügyi főnöke volt, mely állásban kiváló szakkepzettsége által vált ki. Őly magasrangú katonai orvos, mint ő még csak egy van az egész hadseregben, ki a bécsi hadtest-parancsnoksághoz van beosztva. Hoór Venczel dr. körútjában az összes katonai egészségügyi intézkedéseket behatóan megvizsgálta, és ezek felett teljes megelégedést fejezte ki. — Gyulafehérvárt D e u t s c h László cs. kir. élelmező pékhe-lyiségeit is megvizsgálta, hol a kenyérsütés módjáról a legaprólékosabb részletekig szerzett magának tudomást és a szállítónak teljes elismerését fejezte ki a talált rend, tisztaság és a kenyér kifogástalan minősége felett.

— **A kereskedő ifjak Kolozsvári orsz. congressusára** eddig nagyszámú jelentkezők történtek, közöttük számos helyg. Miután a jelentkezők határdeje meghosszabbított, újból figyelemztetnek a résztvenni szándékozókat, hogy bejáróljanak f. hó 6., azaz szombat este 6 óráig F e l l e g i Lajosnál (Széchenyi utca 1.) jelentkezhetnek.

— **Czégek kézikönyve.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekelte-ko-riekkel, miszerint B a t t o n y a i Odón Budapest az ország területén törvényeszkileg bejegyzett kereskedelmi czégekéről „Czégek kézikönyve” ezimű munkát szerkesztett, mely munka igen könnyen áttekinthető alakban tartalmazza a bejegyzett, s ez időszert megteunállo összes hazai czégek, valamint az egyes czégek jogviszonyaira vonatkozó adatokat. Tekintettel arra, hogy a munka ezen közérdeklő tartalma folytán a forgalmi élet terén igen hasznos szolgálatokat teljesít, melegen ajánljuk az illető körök figyelmébe.

— **Tolvajlás.** Dúbes Ninku mondokai lakos nyolcz kereszt és husz kért buzát lopott el. A csendőrség a buzát megtalálta mála, s azonban mégis tagadja, hogy a tolvajtást elkövette volna.

— **Toloncz költés.** A belügyminiszerium számvevősege által Arad szab. kir. v. 1887. évi II-dik negyedévi tolonczszám-adsát megvizsgálván, a megállapított 20 frt 67 kr a városnak a belügyminiszeri tárcsa terhére az aradi magy. kir. adóhivatalnál kiutalványoztatta.

— **Iparügyek.** Iparigazolványt nyertek A r a d o n : Rosenthal a. bádósok iparra, Reviczky Lajos és Feibauer Péter társiparosok asztalos iparra. A r a d m e g y é b e n Silingyán Barna István kovács iparra, Almás-Kamarason Mézner B-nő vegyeskereskedésre, Medgyes-Bodzás Kohn Farkas kész-koporsó, sűrű és kosszor tarthatására, míg ellenben Aradon Schneider Alajos koremsa iparát becszintette.

— **Dorn Frigyes** dal társulata még csak holnap és szombaton játszik a Strobl-féle sör-sarokban. A tarsulat innen Lippár-randul át, hol néhány előadást tart. A tarsulat, melynek egy része tegnap este már Lippár a József f. herczeg szállodába nagy közönség előtt játszott a Strobl sör-sarokban tegnap este igen szép közönség hallgatta végig az előadást.

— **Házának és a főváros.**

— **Időjárás.** Házának b a n : Eszakias, részben délnyugatis helyenkit erős szelek mellett a meleg északnyugaton, a legnyomosa pedig általában kisse alábbszállt. Az idő delkelten derus, meleg, északnyugaton hűvösebb esővel itt-ott zivattal változó. — K i l l a s a j o v o i d o r e . H a z a n k b a n : Általában hal-lyó, kisse hűvösebb időt várhatni, számossabb hely-ekkel, itt-ott zivattal.

— **Balázs Sándor temetése** szerdán délután ment végbe. Temető a halottas kamarából délután a Rókus-körház oldalkapójában tették ravatalra. Egyszerű feketére festett koporsóba helyezték, fejéhez nagy fehér ke-resszet tettek; mindjárt mellette egy kis asztal-kan a vallás jelvényei állottak, két égő gyertya között, közvetlen szomszédságában, csak valamivel mögötte egy másik koporsó is volt felállítva. A kápolna délután egy órákor nyílt meg a közönség előtt. S a megnyi-rtástól egészen a temetési szertartásig szaka-datlanul voltak látogatók a szomorú ravatalnak, a melyre a holttestet fekete ruhába öltöztetve helyezték. A halott arca vajmi keveset válto-zott: szelid s a kin, melylyel halálközélmé-járt, alig hagyott nyomokat rajta, vonasai egészen nyugodtak, s ha az az átható si- padság nem ülne rajtuk, alig adnánk hi- telt a valónak, hogy életelenek. Három

óra felé, a mikor a lelkes és a halottat beszélte, már tömve volt a kápolna, s mikor a koporsót kivitték a gyászszertartás színhelyére, az udvarra, már a rend-őrséget is igénybe kellett venni. Az udvar is csakhamar egészen megtelt résztvevő közö-nséggel, a melynek jászarástól hölgyek képez-tek a Petőfi- és Kisfaludy-társaságok felolvasó-á-lessein otthonos arczok. Ott voltak: Vadnay Károly, Beóthy Algonon, Krajcsik Ferencz, Pulszky Károly, Visi Imre, Tórs Kálmán, Abrányi Kornél ifj., Mikszáth Kálmán or-szággyűlési képviselő, továbbá Splényi Ors- b., Vaszilievich Vazul kir. táblai bíró, Gelieh Richárd, Urváry Lajos, Abrányi Kornél id., Pálly Albert, Szana Tamás, Nagy Miklós, Komócsy József, Bodnár Zsigmond, Borostyáni Nándor, stb. A nemzeti színház részéről Felekiné, Maleczky Vilmos, Náday Kórsme-zei, Gyenes, Latabár stb.; az operaházból: Erkel S., Káldy Gyula, Hajós Zsigm. stb. A gyászolók közt voltak az elhunyttestvére, (tábor, továbbá Bogdánffy Ferencz és neje, Pilisy Jozsefné s Németh Ignác. Koporsója, melyet a közönség tömött sorokban állt körül, virág-koszorúkkal volt elborítva. Koszorukat kül-dek a többiek közt: a Kisfaludy-társaság, a Petőfi-társaság, az irói és művészi kör, a pé-czeli kasino, melynek koszorúját két tagu kül-dönség helyezte a koporsóra, az Auróra társaság, továbbá testvére Gábor, gr. Montecu-culi Frigyesné és mások. A gyászszertar-tást is a Rókus római katolikus se-gédlelkész, Klinecsik József végezte. Ezután K o m o c s y József szólott a Petőfi-társaság nevében. Meleg, könnyekre indító szavakkal ecsetelte, hogy mi volt Balázs San-dor nekünk, a kiknek érdekeit egykor kard-dal, élte végéig pedig fényes tollalál szolgálta, hogy mi volt Balázs barátának, a ki nem-csak derült kedélyért, de tőleg nemesen ér-ző szívéért, magasröptű lelkéért szerettek, be-csültek; hogy mi volt a Petőfi-társaság, mint egyik alapítója, mindvégig pedig tá-masza. Beszéde után, melyet senki sem hal-gatott megkönyvetlenül, feltették a kopor-sót a négy fogatu gyászokocsira s megindult a hosszú kocsisor által kísért menet a kere-pesi-utó temető felé, hol a sirbátétel előtt A b r á n y i Emil tartott a Kisfaludy-társaság nevében megrázó hatású beszédet.

— **Lövöldöző örült.** Budapestén szerdán délután 5 órákor, a lövöld-teren egy urias ö-ltözött fiatal ember ült be 1096. sz. egyfo-gatu zárt bérkocsiba, meghagyva a kocsisnak, hogy hajtson az Andrássy-uton. Mikor a Tercz-templom elé ért, a kocsi véletlenül hátra-forulva benézett a kocsi s a jéden vette észre hogy utasa egy egészen új forgópisztolyal bah-rál. Rosszat sejtve, leszállt s intett a sarkon álló Szűcs Antal 472. sz. rendőrnök, ki rögtön a kocsihoz sietett. A bentülő vendég észrevette az intést s ráolt a kocsi. J z s a Imre bérko-csituladonra, kinek a golyó a bal kézfejebe furódott s a csontok közt megakadt. E per-zben a rendár sőt termelt. Kire az utas szin-tén ráolt. Szerencsére a vele együtt volt hor-dar felrúntotta s a golyó feje felett süvöltött el a nélkül, hogy talált volna. Erre a rendő r a kocsi ajtaját szakította fel, de ezalatt a fiatal ember saját magára lőtt fegyverével. A golyó arczába furódott, súlyos sebet ejtve rajta. Az-tán a revolvert a kocsi köré séreglő néptömeg közé dobta. A sebesültnek az orvosi segélyt dr. Gerber Bela orvos nyújtotta; majd a ren-dő r a közönség segélyével a sérült kocsi s a dühöngő fiatal embert bevitte a Rókus-körházba, hol a fiatal ember mindennemű felvilágosítást megtagadott, sőt neve is csak a nála talált iratokból derült ki. Herzka Samunak hívják, zai-ugrózi születési 28 éves kereskedő-tyűnök s az Eötvös-utca 10. sz. a lakik. Elvitték a sebesült östályt 33. sz. szobájába, hol az or-vosok sebet bekötözre consatalták, hogy sé-rülése nem életveszélyes. — Ezalatt megjött Z s a r n a y Győző rendőrkapitány s kihallgatta Herzkát, a ki tette elkövetésekor, úgy látszik, nem igen volt magánál. Azt mondta ugyanis, hogy ő közelebb részletteljével kötésével fog-lalkozott, a mi meglehetősen jövedelmet hajto-t. Társai e miatt irigykedtek rá s egyre korhol-ták és ingerelték, annyira, hogy ő az utóbbi időkben már félt is az emberek közé menni. Ezért elhatározta, hogy megváltik az életét. Revolvert vett s beült a kocsiába, hogy utköz-ben titkolt végrehajtsa. Bátorasága eleinte nem volt, s mikor a rendőrt meglátta, még jobban megijedt. Ekkor akarta aztán meglőni magát, s több lövést tett azzal a czéllattal, hogy saját életét oltsa ki, de izgatott lévén, csak 3-ik vagy 4-ik lövése talált. Azt tagadja, hogy ráolt volna kire. Felgyógyult után a rendőrség elé fogják állítani. — A meglőtt Józsa Imre bérkocsituladonost szintén a sebesült östályon ápolják s operatio után fogják ke-zéből a golyót eltávolítani.

— **Rövid hírek.** B a l a t o n - F ü r e d e n vasárnap tanácskozás lesz a balatoni második gözhajó ügyében, Vaszary Károly főapát elnök-le alatt. — S z e g e d j ö v ő évi költségvetési-tervében a kiadás 1,150,655 frt 25 k-ra, a bevétel 977,396 frt 20 krajczára van téve; a hiány 173,859 forint, melynek felét pótdáv-jal javasolták fedezni. — E r d é l y p ü s - p ö k e Lónhart két ezer forintot adott az általa alakított piski plébániának, ezret a löpcei is-kola építésére s szintén ezret az udvarhely-szentkirályi iskolára.

— **A nagy világ.**

— **Albrecht főherczeg 70-ik születés napja.** Badenből jelentik 3-ikáról Albrecht főherczeg reggeli fél kilenczór vette át az uralkodóház Badenben tartozkodó összes tag-jainak üdvözlét, miközben a hölgyek virág-bokrétákat nyújtottak át neki. Közvetlenül ez-után üdvözölték a főherczegot a főudvarmeste-rek, udvarhölgyek a más udvari hivatalnokok. Kilenczór csöndös mise volt a kastély kápol-nájában, hol a főherczeg s vendégei, az udvari szemelyzet és a cselédesség jelentek meg. Az isteni szertartás alatt mozsarak durrogtak. R u d o l f trónörökös és Lipót Salvator főherczeg délbén érkeztek meg. Az este rendezett fák-lyásmeneten mintegy 700 ember vett részt.

— **A megköszöntő fővárosi kereskedők** Amerikában. M o l n a r s B a y e r kereske-dők, kiknek eltűnéséről s viselt do-gaikról a napokban írtunk, mint egy a fővárosba ér-kezett magánysürgöny tudatja, szerdán Ham-burgban hajóra szállottak hogy a

szerecssevadások boldog honába, Amerikába vitorlázzanak.

— **„Stradellai aggastyánról.”** Depre-tisről olvasuk utjabban a következőket: Depre-tis emlékszóbrára Róma város tanácsa száz-ezer frankot szavazott. E szobor Róma egyik piacán fog állani. Az elhunytól nemcsak az olasz, hanem az orosz sajtó is legmelegebben emlékezik, azt mondva, hogy Cavour mellett hazájának legkiválóbb államférfia volt, olyan szilárd akaratú, minővel Bismarck bír. Min-tázt a becsületességgel. A mennyit ő örö-költ ajtól, annyit hagy ő is gyermekére, többet nem Elettömódja a lehető legegyszerűbb volt mindig. Midőn a görög király 1876-ban meglátogatta, betegesen feküdt egyszerűn bu-torozott szobában, melyben a szőfa és székek teli voltak könyvvel, iratokkal, hírlapokkal, úgy, hogy a király alig tudott leülni. Meglepetve látta, hogy mily egyszerűen él a híres minisz-ter, bérakban, mert palotája nincs. Külsője sem sokat adott, s hosszú szakállát sokszor el-cszelték a gúnylapok. Csak mikor meglátasod-t, (jó későn, 63 éves korában, uólv véve gyámleányát), haja és szakála akkor vált ren-dezettebb és lakása szebbé. Látszott rajta a gondos asszony keze. Ő egyedül a politiká-nak élt, s gazdasághoz nem értett. Atyja só-bajtozott is: „Milyen jó gazdaság lehetne s e helyett megválasztatja magát képviselőnek. po-dig hát mit segít a politika?”. Mikor minisz-ter-korában haza járt Stradellába, ebédet soha sem rendelt előre, nem is vitt magával enni-valót s midőn földmívesei miatt megzavarod-tak, mosolyogva mondá: „Hát nincs egy kis sajtotok, tojastok?”. Nagyon kevéssel beérte s állva reggelizett. Felesége, Flarer Amalia, szép asszony, jelentékeny befolyással volt ez életmód megváltoztatására. Fényűző azonban soha sem lett: a Via nationale harmadik eme-letén lakott az utóbb időkben is. A parla-mentben nyugodt volt, bár ellenzéki korában sok csipő mondatot hangoztatott. Ő mondta egyszer egy miniszternek: „A minisztereket is váltani kell, mint az inget.” Mikor mint miniszternek egy-egy ellenzéki lap cikkeit ol-vasták rá, mosolyogva felelt: „Oh hírlapírók! Magam is hírlapíró voltam s tapasztalásból tudom, hogy a sajtónak néha nincs ideje igaz-at mondani.” Sok támadásra csupán szem-öljének összerántásával felelt. Nyugodt ma-radt, még ha személyét támadták is meg. A ki becsületét érinté, annak azt felelte: „Azt a képviselőt ur maga sem hiszi!” Csak Sellara haragudott meg, midőn szemére hantya, hogy a lissai vereségkor ő volt a tengerészeti mi-niszter. Igen, felelte Depre-tis, — akkor mint tengerészeti miniszter szolgáltam a ha-zát. De hol rejtőzött akkor a képviselő ur? Különös, hogy ha a hazaért kardot kell rá-nítani, akkor a kabátjánál fogva visszatartja va-laki!” Múltán gyászolja e nemes és egyszerű embert és kitűnő hazafi egész nemzete.

— **Rövid hírek.** N e w - Y o r k b o l a közös külügyminiszerium szerdán délbén sürgönyt kapott, mely szerint Z a l e w s z k y ügyében a kiadatási tárgyalások befejeztettek, úgy, hogy a sikkasztót már hajóra tették s visszaküldik Európába. — M e s s i n á b o l i jelentik szerdál, hogy a várost reggel bor-zasztó robbanás riasztotta fel. A robbanás Rittirában történt. A raktárak és azok közél-ben levő házak részben összedőltek részben megsemmültek. Több személy megöltet, igen sokan megsemmültek. A szerencsétlenség kelet-kezésének oka még ismeretlen. A dynamit te-lep tulajdonosát elfogták. — Depre-tis vagyonra, olasz lapok szerint körülbelül 100000 lírara rúg. — S t a n l e y haláláról, St. Paul de Loandából jött táviratok szerint semmiféle meg erősítő hír sem érkezett. — V i l m o s porosz herczeg Münchenbe utazott. — S a r a h Bernhard onizus párdúcát a londoni ven-déglois nem akarta befogadni s csak akkor en-gedett, mikor a mírvénst kijelenté, hogy ked-venze jámbor „pettyes macska.”

— **Irodalom és művészet.**

— **Mikszáth Kálmántól,** a kitűnő humorú s minden ízében eredeti magyar elbeszélőtől egy újabb kötet jelent meg. „A fészek r e g é n y e i” ezim alatt a Singer-Wolfner-féle Egyetemes Regénytárban. A méltó köz-kedvelésemre jutott vállalat második évfolyamá-nak 16-ik köte az s hozzátehetjük, hogy egy-ike a sorozat legjobb kötetének. A fészek re-gényei, mint a ezim is mutatja, több kisebb elbeszélést foglal magában, s Mikszáth Kál-mánnak irói egyénisége, elbeszélő művésze-e éppen a kisebb rajzokban nyilatkozik legtoké-letesebben. Mindjárt az első elbeszélés: „Ta-vaszi rügyek” és megkapó a diák-életből vett mozaikszírt részleteivel és pompás humorával. „A becsületes Gyuri története” a ezime a má-sodik elbeszélésnek s ez már a tragikumbe-és át. oly embernek a sorsát festve, ki apját és anyját egyformán szereti s ez által az egy-mással viszálykodó szülékek magára hárítja. „Egy fiúnak a fele”, „Szontag Pálné”. Még egy megyei történet” egészítik ki a 166 lapra terjedő kötetet, melynek különösen ki kell emelnünk a szép tiszta nyomatást, s általában a külső csint, mely az Egyetemes Regénytár kötetét jellemzi. A könyv ára piros vászon-kötésben 50 kr.

— **CSARNOK.**

— **Egy levél.**
Carmen Sylvától.

Az „Aradi Közlöny” számáról fordította:
[5. Folyt.] Papp Hermin.

Ő is halkan beszélt, egy könyvre tekintve mely előtte feküdt, most rám nézett s homlo-kát miadtak kezével elfeje, mondá: „Számára még van remény, de számomra nincs többé, a ki boldogabb?” „Oh, Herbert, te összezuod szívedet!” „Ez te enyémekt!” „En esküdtem Herbert?” „Igen, i-én, te esküdöttél!” „Ez neki kivétel a világon senkije sinca.” „Ez nekem? mi van meg?” „Neked? — neked? — nagyon sok van, több mint mennyit adnom kellene: egész lényem!”

Ó egy hangot hallott, mely zokogás és öröm kiáltás közt volt! Felugrott és tüzzel szoritott keblére én azonban szeliden, nagy-on szeliden toltam el magamtól, míg ő eltávozt. Aztán becsumak utána az ajtót, tédre es-tem kis lánkyam bősége melé, ki aludt.

„Ah! Istenem, mit tegyek? Gyermekek, mondó te, mit tegyek?” A lánkyafelebredt, s rám tekintett nagy szemével, fogait csikor-gatta. Mintha ez egy felelet lett volna! Bízra vettem többször, hogy Herbert nem eszre szenvedni kis lánkyamat, s midőn fogait esi-korgatta, türtelenné lett. Sokszor megfogta s kezesköt szoritotta nagyon, hogy hallga-tásra kényszerítse s ilyenkor mindig egy ráncz képződött barna arczán.

S ha lánkyam atyja ismét vissza térne és nem találna engem többé? Ha Herbert podig nem bírna szenvedni a lánkyamat — akkor mindhármukat szerencsétlenné tenném!

Igen, én láttam kötelezettem, nem kö-dön keresztül, hanem tisztán mint a nap, s óriási nagyszágban emelkedett az előtem és én nem bírtam szememet bezárni, hogy ne lás-sam azt. Ez iszonyú küzdelem volt! A szerencse mutatta az utat oly esabíton, olv szepen, oly fenségesnek! Ott állott a két férfi kétségbe-esést hoztam az egyiknek, de az egészseges volt a küzdelem a sors ellen, és birt — szí-ven reszkett — engem elfeledni, hogy más szerencsét keressek: míg én, ha ellenkezőleg eseelektem volna, a legkétségbeesettebb nyo-morba taszítottam volna a betegeket. Nem aludtam többé, s ez időtől fogva magam öszü-ni kezdett, Herbert látta ezt. Ő majd szere-tetreméltó és nyajvas volt, majd pedig heves s mondá: hogy nem bír többé így élni, ő azt akarja hogy saját tüzhelye, neje és gyermekei legyenek.

Oly gyenge lettem s kezeimet annyira tördeltem meg fájni kezdtek. Mondtam neki. „Ha valaki biztosítana hogy ő nem fog engem többé ismerni, hogy ő nem lesz többé ember, — de így!”

Ez idő alatt még Hennyit is elhanyagol-tam. Igen, ezt tettem. Örökig hagytam daj-bára bízva, azt képzeltem, hogy nem türe-tem többé fogai csikorgatását. Nem! ez idő-ben nem voltam hősnő. Idegen emberek előt tetszetsz ilyennek, de magad előtt nem! Mi persze, nem látjuk, mit érez a fa gyökere, ha a zivatar koronáját rázza. Mi csodáljuk mily dacosan állja meg helyét, mily ágai tördel-nek. Ah! mily örömmel tördeltem pusztítot-tam volna magam, hogy ne letezem többé, hogy ne szenvedjek! Olajítottam testi fájdál-makat, csak hogy ne éreztem többé lelki szenvedéseimet. Mint tízes kigyók úgy kínozt-ak! Hogy erősítem magam? Akaratom el-lenére irtam az intézetbe, hogy mikor leszek ott. Így nem balasztottam tovább.

Reinhold nem hogy nem ismert fel, de még gyengédien megölelt.

„Nemsokára, nemsokára egészséges le-zek s akkor gazdagon fogak megjutalmazni, hiú asszony! Még csak a hangot hallom, de ismerem és nem felek tőle. Kévsz türelem, te egyetlen! — s vissza térek hozzád és na-gyon boldogok leszünk, oly boldogok, együtt!” Minden szó egy tördelés volt nekem: ő betegnek érezte magát, szeretett engemet és ohajtoa hogy olajítsa a megváltást. Le-bet, hogy nagyon kétségbe voltam esve, midőn vissza tértem, mert mindenki meg-ijedt tőlem s kérdezték, hogy rosszul va-gyok?

„De jól vagyok — mondám, egészen jól!”, Herbert éppen belépett és hallotta ezt. Ő hallgatott míg egyedül maradtunk, akkor aztán kitért. Ki jött az érzelmekből. Beszél-t értelem nélkül: nagy léptekkel sétált fel és alá, a földre szegve szemét. Aztán Henny szájára tette kezét, s minthogy az csak nem hallgatott, kivitte a szobából. Nem szóltam egy szót sem s engedtem cselekedni, amit akart. Még mindig azon a helyen álltam az asztalhoz közeledve és egy oly bagyadság fogott el, mintha testem minden tagja meg-keményedett volna.

„Menj” mondtam neki, „aludnom kell, nem bírok egy szót sem beszélni; menj!” A pamagra estem s nem bírtam mozogni. Egész elfelejtettem, hogy kell a fejet emelni s a kezét használni. Még a nyelv is nehezen mozgott. Értelmit kellett magam hogy be-széljek. Szemeim mindig jobban becsumodtak, de aludni meg sem bírtam. Nem is ettem volna semmit, ha Herbert nem adott volna, egyre kerve és hízelve minden falatnál. Ő szelid és nyajvas volt, s nem beszélt semmit, ami igazott volna: Egyszer vagy kétszer na-ponta hozta hozzám Hennyit, akit éppen ar-cza mellé helyeztek, hogy megcsokolhas-sam, mert nem bírtam egyik a másikhoz közeledni.

Bírtam volna így feküdni hetek helyett tán hónapokig vagy évekig, mert semmi vál-tozás nem következett be. Egyszerre a sors elküldte a főfőst, a mit ohajtottam. Egy levél érkezett, melyben tudatták, hogy Reinhold a krízisben van, ha a halál közel lesz, hírv! fognak, hogy még egyszer lássam: de előbb nem, hogy ne kellesen a beteget igaztani.

Alig olvastam el a levelet, felugrottam az ágyból, felöltözökdem s kimondataatlan nyugtalanul sétáltam. Gyengeségemben s iz-gatottságomban egyik helyről a másikra men-tem, a nélkül, hogy észre vettem volna.

Igy talált Herbert és az orvos, megse-besítve, s inkább aggódva, mint örölv. Any-nyira megfellektem magamról, hogy meg-lepésükön csodálkoztam.

(Vége kör.)

— **A közönség köréből. *)**

— **Erőszakoskodás.**

A r a d , a g . 4.

Ném hónapokig előtt egy varrógépet vásárolt a Neidinger ezé helybeli képviselő-jétől. Időközben vidékre mentünk, honnát ezin-ten beküldték a részleteket: megállapodás sze-rint a legközelebbi részletet f. évi szeptember 1-jén kellett fizetni, most mégis az történt, hogy újból visszaküldtözvén Aradra, a czég képviselője meglátta a gépet az azt beszállító hordárnál, s tőle erőszakkal elvette.

*) E rovathon megjelölő közlemények, minden díj nélkül közöltemek, s a felelősség a beküldtől illeti. A szerk.

Ez erőszkodás ellen orvoslást keres-
tem a kapitányságnál is, meg a községi bíró-
ságnál is, de a gépet nem kaptam vissza,
mert rendes perutratulnak. Nézetem szerint
pedig az ily erőszkodás ellen a rendőrség
tartoznék oltalmat nyújtani.
Az említett czeg eljárásának minősítését a
t. közönségre bízom.

0.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

Magyarország szőlőben a phyl-
loxera által okozott pusztítások oly ag-
gasztó mérvet öltöttek, hogy a földmívelési
minisztériumban meggyőződtek, miszerint az
eddig törvényhozási és kö-
rményintézkedések nem elégsé-
gesek a nagy baj elhárítására. Mint a „Pester

Correspondenz" jelenti, a földmívelési mi-
nisztérium fel is használja a szőlőidőzést úgy
beható tanulmányozására, mire szakértő ta-
nácskozások következnek. A célból, hogy az
őszig elkészüljenek az országgyűlés elé ter-
jesztendő javaslatok, melyek nem szorított-
nának a phylloxera kiirtását célzó intézkedé-
sekre, hanem gyökeres orvoslást, a szőlő-
lőveszőknek kaliforniai
veszszókkal, melyek a phyl-
loxerának leghathatósabban
ellenállnak, általános, kö-
telező feleserelését cé-
lozzák.

— Értéktőzdei heti jelentés Buda-
pest, aug. 3. A „Magyar Mercu-
r" tudósítása az „Aradi Közlöny" számára.) A
holt évad ugyan még nem szűnt meg, mind-
azonáltal az értéktőzsdén némely értékpapírok
iránt meglehetősen érdeklődés mutatkozik. Ezen

érdeklődés azonban nem politikai viszonyokban
találja indokát, hanem főleg az aratásban. —
Magyarországon az aratás eredménye sokkal
inkább hat ki az összes közgazdasági viszo-
nyokra, mint bármely más államban. Az aratás
eredményétől függ nemcsak a gazda, hanem
az iparos és a kereskedő boldogulása is. De
az államhitelezre sem közömbös az aratás ered-
ménye, mert bő termés idején jobban folynak
be az adók. Ez a körülmény magyarázza meg,
hogy a magyar járadékpapírok
daczára azon harezak, mely Németországban
az idegen értékpapírok ellen folytatott, szil-
árdul tartják magukat és alig szenved ke-
sért, hogy mihielyt a holt évad elmúlik, mag-
yar járadékpapírra a jó termés hatása alatt
tetemesen emelkedni fognak. — A vasúti
ig érvények máris figyelemre méltó ár-
emelkedést tüntetnek fel, mert a kilátásban
levő tömeges gabonaszállítások nagyobb üzleti
bevételeket engednek remélni. A malom-
részvényekre is jobb napok virradtak,
mert az alacsony buzáinak arra engednek kö-

vetkezetni, hogy a malom-üzlet jövedelmé-
ből lesz. A sorsjegyzői áron az áremel-
kedés tartós és ismét a kisebb sorsjegyek azok,
a melyek jobb kereslet mellett emelkednek. A
valuta egyre olcsóbbodik és a külföldi vál-
tók ártólama rég volt oly alacsony, mint
most. Ez is annak a jele, hogy nagyobb gab-
naexportra számítanak.

Szossz üslet.

(Augusztus 4.)

(B.) Az üzlet szilárd. Készárú nagyban
27.25—27.50, kicsinyben 27.75, hordó nélkül
per 100 liter.

Budapesti gabnatőzsdé.

(Augusztus 4.)

Gyenge, de szorult kínálat mellett mal-
mok tartózkodók, 10.000 mm. jött forgalomba
15 krral öcsőbb árakkal Tavasz buza 7.38
7.40, ősi buza 6.99—6.90, ősi zab 5.44—
5.45, tavaszi zab 5.78—5.79, tengeri augusz-

tus—szeptemberre 5.48—5.46, tavaszi tengeri
5.44—5.45, káposzt-repece 11.62—11.75.

IDEGENEK NEVSORA.

(Augusztus 4.)

Fehérkereszt-szálló. Bete Dani, Kovács Pál,
Vagner Ferenc, magánok, Szekesfehérvár, Br. Darze
N. es. kir. hadnagy, Bpest. Dekurty Sándor, ügyvéd,
Hátszeg, Dr. Grosz Béla, főorvos, Kolozsvár. Csermák
Kálmán, Tóth-Komló, Gaiger J., Miskolc. Huber
S-né, Lippa, Pfeiffer F., Stern Dénes, utazók, Bpest.
Gartai Béla, Sevis Rudolf, utazó, Bécs. Grünfeld J.,
Breier M., bérlő, Miskolc. Tialos György, tanár, Bu-
dapest.
Nádor-szálló. Kiss Ferenc, írrok, Kovácsháza.
Altman József, főtanító, Gyula-Fehérvár. Antal P., ma-
gánzó, Bánkút. Röth Bernát, keresk., Pécska. Kohn
Ede, kereskódó, Klein Izrael, keresk., Apáca.
Aranykulcs-szálló. Dr. Lenberger Márkus, orvos,
A-Kamarás. Lobstein Antal, keresk., Vulkan. Lid Mór,
keresk., Ó-Bécs.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPÁD.

Tavas beálltával sokaknál nélkülöz-
hetlen **szeplő, arczfoltok** és nap
általi **megbarnulás** ellen

biztos szer

jótállás mellett,

nemcsak hogy gyors és biztos ered-
ményű, de egyszerű, hogy az egész-
ségnek tökéletesen ártatlan.

Egy tégely 70 kr.

Kapható

Ernyei Gyulánál

17-77-150 Aradon.

Egy gyakorlott

ügyvéd-segéd

alkalmazást

keres. 557 1.1

Czim a kiadóhivatalban.

13637—1887. Aradmegye alispánjától.

Árverési hirdetmény.

A talpasi Körös-hidon a

vámszedési jog

közmunka- és közlekedési miniszter ur ó nagy-
méltóságának 1882. évi augusztus hó 26-ikán
kelt 26454. számú kegyes intézvénnyel enge-
délyeztetvén, ezen jog eddigé és jövőre is bér-
beadás útján gyakoroltatik.

Ezen hidvámszedési jog bérbeadás a f. hó
1-én eltartott árverési tárgyalás alkalmával ked-
vező eredményre nem vezetett, miért is folyó
évi augusztus hó 19-én d. e. 10 órakor Arad-
megye alispáni irodájában záros ajánlatok el-
fogadása mellett nyilvános árverési tárgyalás
fog tartatni.

Ezen bérlet f. évi október hó 1-én veszi
kezdetét és tart 1890. évi szeptember 30-ig.

Az évi haszonbér 850 forintban állapittatik meg.

A szedhető vámtételek a következők:

a) Egy befogott nagy marha után 3 kr.,
azaz három krajczár.

b) Minden szabadon hajtott nagy marha
után 2 kr., azaz két krajczár.

c) Minden apró darab marha után 1 kr.,
azaz egy krajczár.

A vámfizetés alóli mentesek az árverési
feltételekben vannak felsorolva.

Mely ekkénti árverési tárgyalásra vállal-
kozni szándékozik 10 százelek bánompénzzel
ellátva azzal hivatnak meg, hogy az árverési
feltételek addig is a megyei főszámvevő és a
kisjenői főszolgabírói irodájában tekinthetők meg.

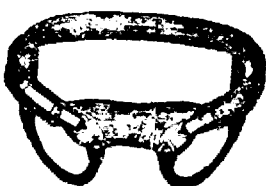
Az árverés megkezdése előtt, t. i. augusz-
tus hó 19-én d. e. 9 óráig a kellő ovadékkal
ellátott záros ajánlatok, melyekbe megjegyzendő,
hogy ajánlkozó a feltételeket ömeri s azoknak
magát aláveti, s melyekbe az ajánlott bérössz-
szeg szám- és betűvel kiirandó, a megye alis-
pánjához terjesztendő be.

Aradon, 1887. augusztus 1-én.

Az alispán távollétében:

Szathmáry Gyula,
főjegyző.

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kitűnő szer-
keztető
ruganyos és angol francia
acél-
sérvkötőimet

egyszerűk frt 4. — duplák frt 7—8. urak és
nők számára. Ezek meggyógyítanak minden
sérvet legrövidebb idő alatt, kellemesen simul
a testhez, — hordozható éjjel-nappal s minden
munka közben a nélkül, hogy a sérvben szen-
vedő hivatásban legkevésbé háborgatva lenne.
Nagy választék valódi francia és ameri-
kai gummi és halhólyagban (preservatív) tu-
czatonként 3—4—5—7 frt női szivacsok 3—5
frt, valamint minden e szakmába vágó czik-
kek a legutányosabb árak mellett.

Sérvkötőnél kérem megjölni, hogy bal,
jobb, vagy kétoldalú szükségeltetik-e. — vala-
mint a testbőség. Kapható csak: 378—1020
SPITZ G., kezít- és sérvkötő-gyártóval.
Budapest, Dorottya-utca 3. szám.

Eladó szőlő.

Magyaráton

egy kitűnő karban levő

4 holdas szőlő,

lakó-ház, teljes pinczefelszerelés és terméssel
együtt 553 2.3

ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni:

Aradon, Kiss Ernő-utca 5. sz. alatt.

552 2—3 Aradmegyei ármentesítő üllőzet.

Meghívó.

Az aradmegyei ármentesítő öblözetnek f.
hó 11-én d. e. 10 órakor Erdőhegyen az öblözet
irodájában megtartandó rendkívüli közgyűlé-
sére az érdekeltség tisztelettel maghivatik.

Kis-Jenőn, 1887. augusztus hó 1-én.

Eleméry Jenő,
öbl. titkár.

A közgyűlés tárgysorozata.

1. A nméltóságú közmunka- és közleke-
désügyi minisztériumnak 23450—1887. sz. a.
kelt rendeletének, mely szerint a vas fix pon-
toknak több pont ni felállítás, az összes gát-
szakaszoknak pontos bejelzése s azoknak fel-
vétele, a gátaknak a májusi nagy víz felett 1
méterrel magasabbra kiépítése, és az erre szük-
séges költségnek kölcsön útján előleges be-
szerzése, továbbá a gátfelügyelőknék szaporítása
s még egy mérnöknek ideiglenes alkalmazása
elrendeltetik — felolvasása.

2. Aradmegye alispánjának 10278—1887.
sz. alatti intézményének, mely szerint az öblö-
zet gátjainak felemelésére figyelemztetik — fel-
olvasása.

3. A nméltóságú közmunka és közleke-
désügyi minisztérium 8644—1887. sz. a. ren-
deletének felolvasása a védőtöltesek közötti elő-
térnek művelési módja a hullámtér megállapi-
tása tárgyában.

4. A nméltóságú közm. és közlekedés-
ügyi minisztériumnak 48281—1886. sz. a. in-
tézményének felolvasása, melyben a Csohos-ér
árvédelmére költött 1698 frt 14 krrnak megfi-
zetése kívántatik az öblözetből.

5. A nméltóságú közm. és közlekedés-
ügyi minisztériumnak a pogányéri zsilip-felépítési he-
lyének próbafúrások általi megállapítása iránt
59—1887 sz. a. kiadott rendeletének felolvasása.

6. A Fekete-Körösön, Belényes vidéken
államköltségen eszközölköző vízmérték fellállítás
s a magas vízállások távirati utoni jelzése végett
távírdai összeköttetésnek létesítése végett a
n.-méltóságú közm. és közleked. ügyi miniszte-
riumhoz beadandó kérelem iánti megállapodás.

7. Egyébb felmerülhető ügyek és indítvá-
nyok elintézése.

Palinka-kazánok

1—5 hectoliter nagyságig

a legolcsóbb árakon

teljesen felszerelve,
mindenkor készen kaphatók

Rittinger Ágoston

réműves-mesternél

Arad, Főter 17., Kölcsey-utca 4. sz.

Reck-féle házban. 546 2—3

984—1887. K. B. Aradmegyei közgazdasági bizottságtól.

Hirdetmény.

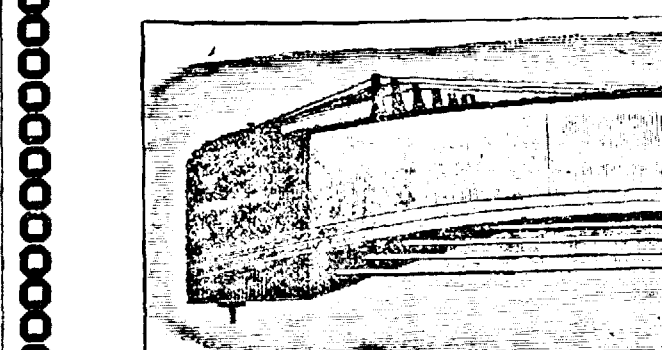
A szent-auna-kisjenői vasut-vonal céljaira
Csernovics-Simánd község határában szükségelt
területekre nézve a vasut-vállalat által az illető
telektulajdonosokkal megkísérlett egyezség nem
sikerülté folytán s az engedély okmányyszerű
kisajátítási jog alapján, közmunka- és közleke-
désügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltóságá-
nak f. évi július hó 28-iki 30,617—1887. sz.
alatt kelt intézvénnyel a kisajátítási eljárás
elrendeltetvén, ennek az e végre kiküldött bi-
zottság útján eszközölköző megejtésére határ-
időül Csernovics-Simánd községhezához f. évi
augusztus 25-ikének d. e. 9 órája tüzetett ki
s a kisajátítási terv és összeírás Csernovics-
Simánd község előjáróságához azon megha-
gyással küldetett ki, hogy azokat a tárgyalást
megelőzőleg legalább 15 nappal a községhezá-
nál közszemlére tegye ki, — az érdekeltek
mindenikének jogában állván, hogy a kisajáti-
tási tervet és összeírást megtekinthesse és ne-
taláni észrevételei vagy kifogásait a tárgyalás
alkalmával előadhassa.

Mi is az 1881. XLII. t.-cz. 34. §-a értelmé-
ben az érdekeltek tudomása végett azzal tété-
tik közhirrre, hogy a bizottság a kisajátítási
terv megállapítása fölött akkor is érdemileg
határoz, ha az érdekeltek közül senki sem is
jelenne meg.

Aradon, 1887. aug. hó 1-én.

A főispán távol:

Ormos,
alispán.

Centrális-Czimbalom.

Legujabb találmány. Ausztria-Magyarországban szabadalmazva.

Azon előnyvel bír, hogy **szekevénye** és **feneke a**, valamint **felső lapja b**) domború
alakban van készítve, a cimbalom feneke alatt **5 vasrud** c) van elhelyezve, melyek a szekevény két ol-
dalát tartják össze és csavarok által úgy, mint a felső hurok feszíthetők meg, mi által úgy a szekevény,
mint a feneke a repedéstől megóvatik, igen tartós hangot nyújt és így a **centrális cimbalom**
úgy a hangban, valamint a szerkezetben is minden eddigi alkalmazásban volt cimbalomtól felülmúl.

Legutányosabb áron kapható a feltalálónál:

APPELIGNACZ

hangszerkészítő BUDAPESTEN,

Gróf Károlyi-utca 5. szám és Magyar-utca sarkán 18. szám.

Kivánatra prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításán kitüntetett
verseny és kivitelképességért, nagy-
ban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idő alkalmával igen gyakoriak azon
meghálások, melyeknek nátha lesz a követ-
kezője.

A náthát többnyire nem is tartják betegség-
nek; sőt felőle azon tréfás nézet van elterjedve
hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem
gyógyítják.

Azonban mindket nézet téves. — Először is a
nátha gyakran kiállhatatlan fejfájással, étvágytalanság-
gal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb for-
maja az, a mely a takhártyák erős lökjében és azok
tulságos elválasztásában nyilvánlik. — Azonkívül gyak-
ran alapját képezi, úgy a rheumatizmusnak, mint külö-
nösen tüdőbajoknak is. E szerint a nátha gyógyítását
különös figyelmünkre kell méltatnunk, és semmi esetre
sem kell hagyni azt elhatalmasodni. — Ez annyival
is könnyebben megejtethetjük, mert a dr. Hager által ki-
tálat gyógyódnosul oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager-
féle nátha labdacok elfogyasztása után
a nátha biztosan elmúlik.

Azért minden oly esetben, midőn esti meghűlés
után fejnünk fájni kezd, étvágyunk elmult, vagy torunk
száraz és érezzük a nátha előjeleit, azonnal vegyünk
dr. Hager nátha elleni labdacsokeit, és annak bevétele
után minden bajtól megszabadulunk.

Sőt ha bármely meghűlés után azonnal
bevevessük a labdacsokekat, az abból eredhető minden
bajnak elejét vettük.

Emlékeztetbe hozom még, hogy a dr. Vost által
Frankfurtól oly nagy hirre hozott „Katharinus labda-
csoke” esakis a dr. Hager-féle labdacsokektól utána-
zai s mint minden utánzat természetesen az eredetie
nám mérhetőketik.

Ezen a meghűlés káros következményei ellen oly
biztos hatású labdacsokekat kaphatók Aradon:

Rozsnyay Máttyás

Szentháromsághoz” czim. gyógyszerárában.
Egy doboz ára 1 frt o. é. 50

5880—1887. k. h. — 80. v. 1—1

Figyelmeztetés.

A regale-kötelezett italok elárúsításával
foglalkozó üzletek iránt alkotott s a nagymél-
tóságú m. kir. belügyminisztériumnak f. évi
30106—II. sz. rendeletével jóváhagyott szabály-
rendelet a tek. városi közgyűlésnek f. évi ju-
nius hó 8-án kelt határozata alapján folyó évi
július hó 1-én életbe lépven, az közhirrre tété-
tett azzal, hogy ezen szabályrendelet annak 9.
§-a alapján minden üzlet-helyiségben birság
terhe alatt kifüggesztendő.

Miről az érdekeltektől üzlettulajdonosok azzal
értesittetnek, hogy a szabályrendeletet e hivatal
iparügyi osztályában a hivatalos órák alatt át-
vehetik.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától
1887. évi augusztus hó 1-én.

Urbányi,
főkapitány.